

หนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เรื่อง..บนความพอเพียง

คำประพันธ์ประเภทกลอนแปดหรือกลอนสุภาพ จำนวน ๒๓ บท
เนื้อเรื่องจะกล่าวถึง ครอบครัวของน้องเพ็ญ ซึ่งดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง
รู้จักใช้จ่าย ปลูกพืชผักสวนครัว และรู้จักพึ่งตนเอง ขยัน อดทน ประหยัด
และ อุดม อยู่บนพื้นฐานของความพอเพียงตามพระราชดำริของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

คำนำ

หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง
บนความพอเพียง จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นหนังสือส่งเสริมการอ่าน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
ลักษณะการแต่งจะใช้คำประพันธ์ประเภทกลอนแปดหรือกลอนสุภาพ จำนวน
๒๓ บท พร้อมคำศัพท์ที่น่ารู้ มีภาพประกอบสวยงาม เนื้อเรื่องจะกล่าวถึง
ครอบครัว ของน้องเพ็ญ ซึ่งดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง รู้จักใช้จ่าย ปลูกพืช
ผักสวนครัว และรู้จักพึ่งตนเอง ขยัน อดทน ประหยัด อดออม หนังสือเล่มนี้
จึงเหมาะสำหรับใช้เป็นหนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อให้เด็กได้ฝึกอ่านร้อยกรอง
เป็นการผ่อนคลาย รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และนำคุณธรรมจากเรื่อง
ไปใช้ปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน

จึงหวังว่าหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง บนความพอเพียง จะเป็น
ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ต่อไป

ญานิศ ภูมิศาสตร์

บรรพบุรุษก่อนเก่าชาวสยาม
ดำรงตนบนฐานการพอดี

ประพาศิตตามความพอเพียงนำวิถี
เลี้ยงชีวิได้ตลอดอย่างปลอดภัย

รู้ประมาณตนเองเก่งสามารถ
รู้ให้จริงยิ่งขึ้นต่อเนื่องไป

ฝึกฝนในงานตามกาลสมัย
ทำงานใคอย่าท้อหาข้อมูล

ครอบครัวของน้องเพ็ญเป็นตัวอย่าง
ค่อยค่อยทำดำเนินเจริญเจริญ

ตามแนวทางพ่อหลวงไม่เสื่อมสูญ
จึงเพิ่มพูนเติมต่อก่อสร้างตน

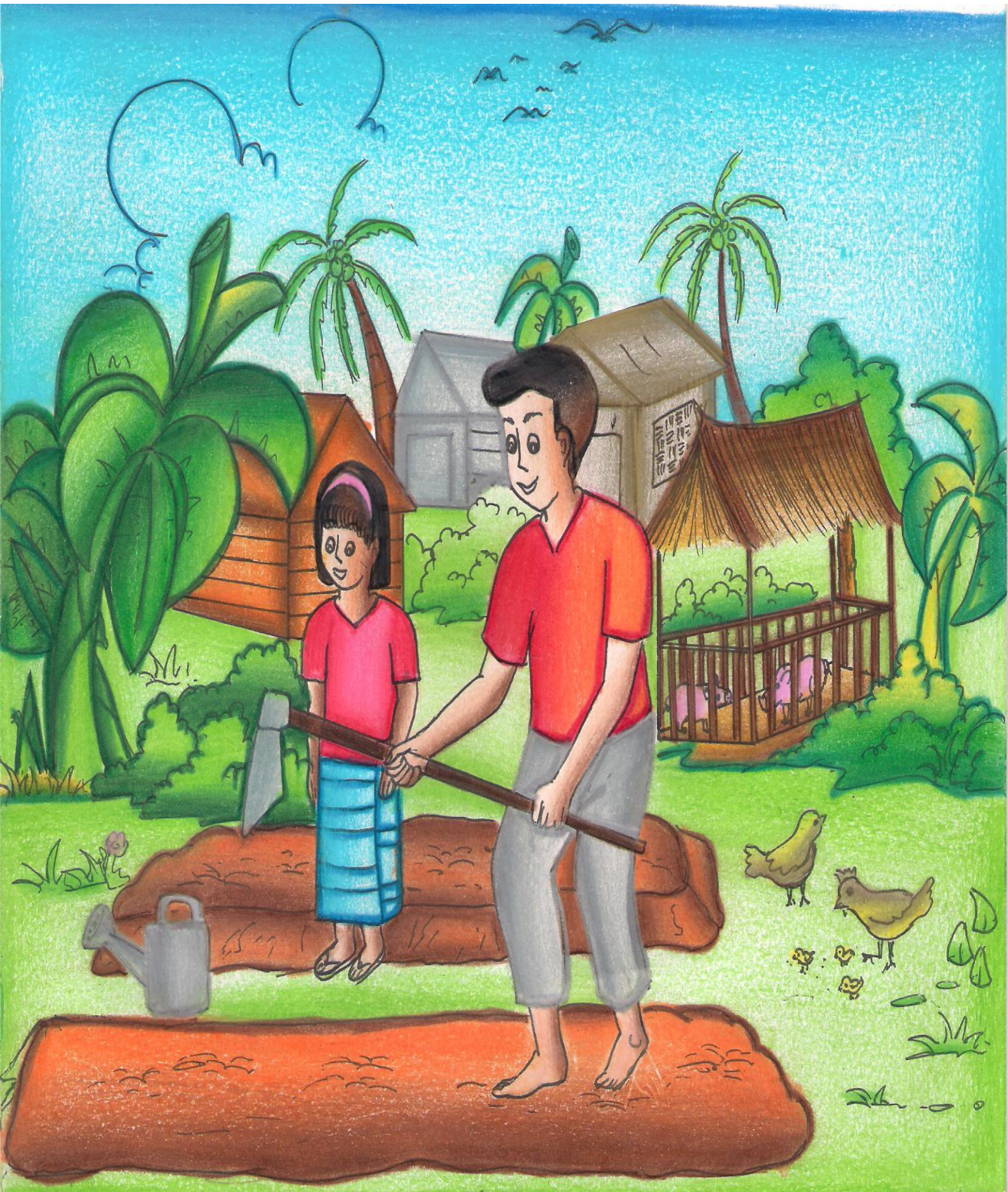
เศรษฐกิจพอเพียงดีเที่ยงแท้
ทำเกษตรผสมผสานหลายด้านปน

พ่อและแม่ยึดมั่นบังเกิดผล
ปลูกไม้ผลไว้নারสารพัน

ทั้งปลูกผักเลี้ยงสัตว์จัดให้เหมาะ
 พ่อสอนเพ็ญให้เห็นความสำคัญ

เป็นจำเพาะสัดส่วนถ่อ้วนขยัน
 งานนั้นตั้งใจทำอย่าล่าออย

หนึ่งขยันหมั่นเพียรเรียนเพื่อรู้
รักหน้าที่การงานต้องตามรอย

ให้เป็นผู้ละเอียดลออไม่ทอดย
ไม่ต้องคอยให้กำชับกำกับดู

สองประหยัดให้เห็นเป็นนิสัย
ไม่ฟังเพื่อเย่อหยิ่งสิ่งควรรู้

อดออมไว้ทุกด้านการกินอยู่
จึงเป็นผู้พอเพียงเลี้ยงชีวิต

สามเชื้อสตัยสันทัดเที่ยงไม่เอียงข้าง
ไม่ใช่เล่ห์เพทุบายทำลายมิตร

ตรงทุกอย่างต่อหน้าที่ไม่มิด
อย่าได้คิดโกงใครให้มลทิน

สัปดาห์ให้มีปฏิบัติ
กติกาวาอย่างไรใส่ใจจิต

จงเคร่งครัดกฎระเบียบเรียบร้อยสิ้น
ลูกจงยินดีทำตามอย่างเต็มใจ

จะนำความสุขทุกสถาน
ถ้าทุกคนประพฤติดีมีวินัย

ทั้งที่บ้านสถาบันสังคมใหญ่
ชีวิตจะปลอดภัยไม่ระแวง

ห้ำสุภาพไม้อาบจ้วงล่งเกินเขา
 ส้ารวมระวังวาจาท่วงท่าแสดง

แต่จงเอาใจใส่ไม่เสแสร้ง
 ให้ซัดแจ้งอ่อนน้อมถ่อมกายใจ

หกละอาดปราศจากความมัวหมอง
ตามสุขลักษณะทั้งกายใจ

ใจผูกปองร่าเริงและแจ่มใส
สภาพแวดล้อมทั่วไปจัดให้ดี

เจ็ดต้องมีสามัคคีที่พร้อมพรัก
ต้องช่วยเหลือเกื้อกูลกันตามมี

ปรองดองรักร่วมใจให้เต็มที่
ด้วยไมตรีมีเหตุผลต่อกัน

แปดความมีน้ำใจใครเดือดร้อน
อภัยสยไมตรีมีสัมพันธ์

เอื้ออาทรเอาใจใส่ไม่บิดผัน
รู้แบ่งปันกันบ้างอย่างพอดี

นี่เป็นหลักคุณธรรมกำกับจิต
ชุมชนจึงเข้มแข็งเป็นแหล่งดี

ของชีวิตที่พอเพียงอย่าเลียดหนี
ถ้าเรามีคุณธรรมประจำใจ

โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงนั้น
มาประยุกต์ร่วมกันสร้างสรรค์ไป

ตามภูมิปัญญาพื้นบ้านใช้ได้
และสนใจใฝ่รู้อยู่มิวาย

ฝ่ายน้องเพ็ญเห็นด้วยช่วยพ่อแม่
ประพัตติตนเป็นคนไม่วุ่นวาย

คอยดูแลหน้าที่มีหน้าที่
อยู่เรียบง่ายกินใช้รู้ประมาณ

ดำรงอยู่แบบพอเพียงอย่างเที่ยงแท้
มิทำให้ผู้ใหญ่มองว่าต่ำ

ไม่อ่อนแอเหลวใจฟุ้งซ่าน
ทั้งเสื้อผ้าอาหารพอเหมาะดี

อันข้าวของเครื่องใช้ให้ถนอม
ให้คงทนอยู่นานใช้การดี

ดูแลพร้อมรักษาอย่าเมินหนี
เป็นผู้มีสติรู้อยู่ทุกครา

การพูดก็ให้พอประมาณไว้
ให้พอเพียงเสถียรไว้ในวาจา

พูดเกินไปมากความมิงามหนา
จึงเชื่อว่ามีคามพอเพียงดี

น้องเพ็ญจำทำตามพ่อแม่สอน
ดำรงตนบนความสามารถมี

ไม่แคลนคลอนคุณธรรมนำวิถี
อย่างพอดีเพียงกันตามปัญญา

ค่อยสร้างสมประสบการณ์ตามสมัย เพียงมีใจใฝ่รู้สู้เสาะหา
องค์ความรู้มีอยู่หลายวิชา เลือกสาขาอาชีพที่พอใจ

จึงเจริญเดินไปไม่ติดขัด
เพียรฝึกหัดพัฒนาปัญญาไป

ด้วยสันตรู้เท่ารู้แก้ไข
เมื่อเติบโตใหญ่ไม่ยากลำบากเลย

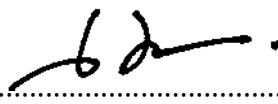

คำศัพท์น่ารู้

๑.กาลสมัย	หมายถึง	(น) เวลา ,คราว, ครั้ง, หน
๒.กำชับ	หมายถึง	(ก) สั่งย้ำให้แน่นอน
๓.แคลนคลอน	หมายถึง	(ว) ง่อนแง่น , ไม่มั่นคง
๔.เจริญจรูญ	หมายถึง	(ก) เติบโตงอกงาม , ทำให้งอกงาม , รุ่งเรือง
๕.บรรพบุรุษ	หมายถึง	(น) ผู้เป็นต้นวงศ์ตระกูล ซึ่งมีผู้สืบสายโลหิตมา , บุคคลที่นับตั้งแต่ปู่ย่าตายายขึ้นไป
๖.ประหยัด	หมายถึง	(ก) ยับยั้ง , ระมัดระวัง , ใช้จ่ายแต่พอควร
๗.ผสมผสาน	หมายถึง	(ก) เกือบไว้ที่ละเล็กละน้อย , เกือบเล็กผสมน้อย
๘.พอเพียง	หมายถึง	(ก) ได้เท่าที่กะไว้
๙.ฟุ้งซ่าน	หมายถึง	(ก) ไม่สงบ , พล่านไป , ล่ายไป
๑๐.ภูมิปัญญา	หมายถึง	(น) พื้นความรู้ความสามารถ
๑๑.มลทิน	หมายถึง	(น) ความมัวหมอง , ความด่างพร้อย , ความไม่บริสุทธิ์
๑๒.ละเอียดลออ	หมายถึง	(ว) ถี่ถ้วน , รอบคอบ
๑๓.เล่ห์เพทุบาย	หมายถึง	(ก) ทำเล่ห์กล , ทำอุบาย
๑๔.เศรษฐกิจ	หมายถึง	(น) งานอันเกี่ยวกับการผลิต , การจำหน่าย แจก และการบริโภคใช้สอยสิ่งต่างๆ
๑๕.สามัคคี	หมายถึง	(น) ความพร้อมเพรียงกัน , ความปรองดองกัน
๑๖.สำรวม	หมายถึง	(ก) ระมัดระวัง เช่นสำรวมกิริยามารยาท
๑๗.เสี้ยม	หมายถึง	(ก) สำรวมกิริยาอาศัยด้วยเจียมตัว

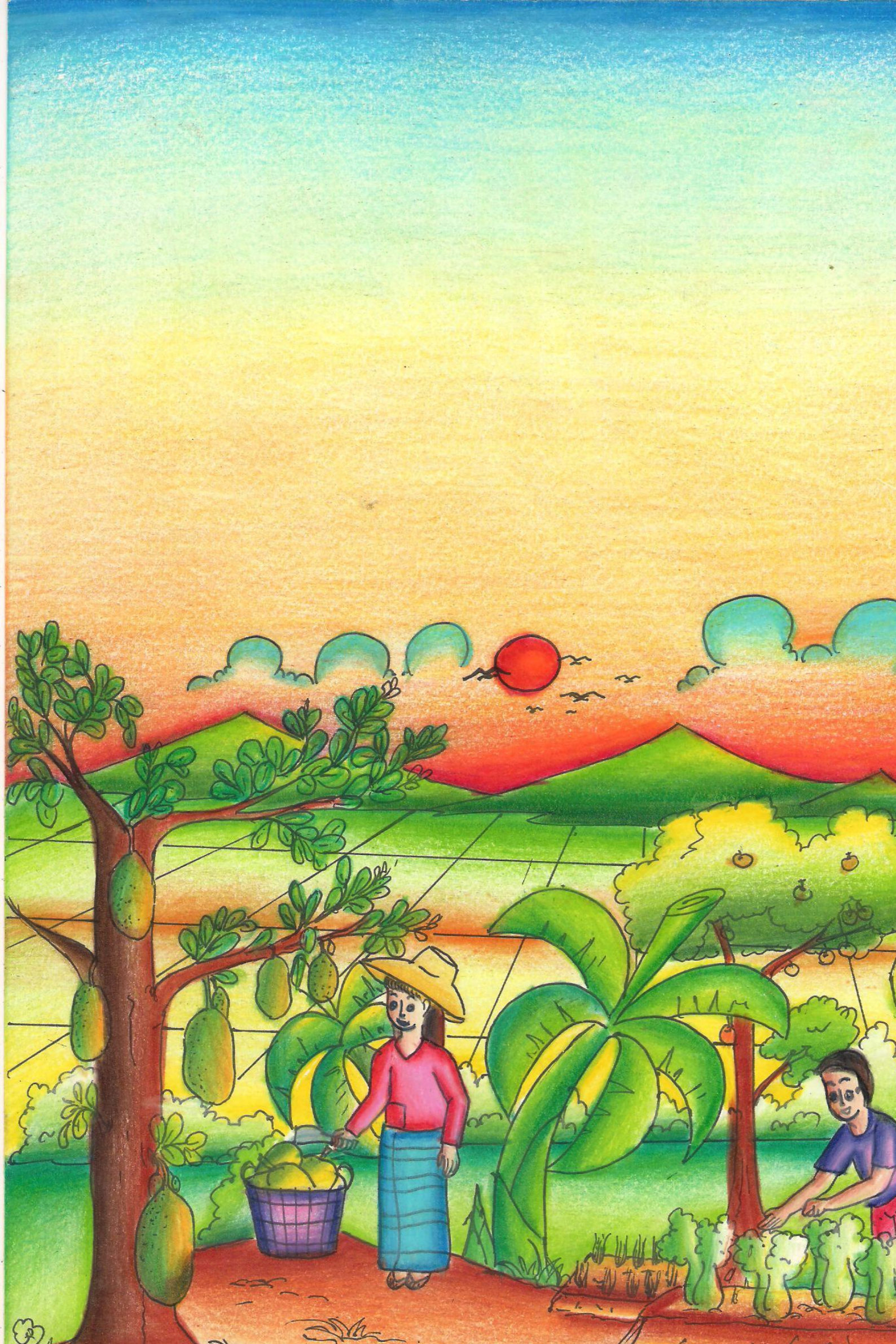
คำรับรองของหัวหน้าสถานศึกษา

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ เรื่อง **บนความพอเพียง** เป็นผลงานของ นางสาวณานิสา ภูมิศาสตร์
ตำแหน่ง ครูชำนาญการ โรงเรียนสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์
เป็นผู้จัดทำและได้นำไปใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จริง

ลงชื่อ.....

(นายสรารุท ทรงประโคน)

ผู้อำนวยการโรงเรียนสตึก

หนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เรื่อง..บนความพอเพียง

ญาณิศา ภูมิศาสตร์